

Karsten Brask Fischer
Cand.scient.soc.

DEN FANATISKE TRO PÅ SAMFUNDET OG DETS VELSIGNELSER

Er terrortruslen, terrorismen og terrorbekæmpelsen et udtryk for at vores moderne oplyste samfund befinder sig i en social trance? En trance som dirigerer os ind i en ubevidst rekonstruktion og bevarelse af det samfund, vi kender, og som kan lukke vores øjne for den indre virkelighed.

Terrorisme kan ses som den centrale moddiskurs, og terrorbekæmpelsen som den afgørende selvopfyldende profeti for bevarelsen af det samfund vi kender i dag, baseret på materielle værdier.

Antagelse: Den orden, vi kender i den moderne vestlige verden, presses i dag af mennesker, som søger svar. Svar, som ikke kan findes i samfundet, men som kun kan findes i, og med sjælen. Disse mennesker bliver til stadighed mere opmærksomme på, at friheden kommer indefra – den kommer ikke fra et omgivende samfund. Disse mennesker er imidlertid en trussel mod en grundlæggende social orden, de værdier og det samfund vi kender, som er baseret på materielle værdier og troen på en "social frelse".

Hvorfor er der så meget fokus på terrorisme i dag? Dør der flere mennesker i den vestlige verden som et resultat af terrorisme, end der gjorde tidligere? De færreste kan formentlig svare konkret, men de fleste vil svare entydigt, at "terrortruslen er større end nogensinde". Terrortruslen, terrorismen og terrorbekæmpelsen udtrykker således, at vores moderne, oplyste samfund befinder sig i en social trance. En trance som dirigerer os ind i en ubevidst rekonstruktion og bevarelse af det samfund, vi kender, og som kan lukke vores øjne for den indre virkelighed.

For nylig talte jeg med en gammel ven, som beskrev en meget positiv oplevelse af det, jeg vil kalde spirituel virkelighed, men som holdt igen med at søge dybere fordi han – som han sagde – var "bange for at blive ekstremist". – "Jeg tager afstand fra al ekstremisme", fortalte han. Jeg undrede mig blot over det paradoksale i, at han ikke ville have mere af noget positivt.

Med den rette tro vil al ekstremisme blive udraderet.

Terrorangrebene 9/11 satte en proces i gang hen imod formuleringen af den rette tro og udraderingen af den forkerte. Udraderingen af troen på noget som er større end samfundet. En tro som opstår i erkendelsen af, at samfundet ikke kan gøre os helt frie.

Det at tro på noget større end os selv, det at kæmpe for noget større end os selv, er nu ekstremistisk. Det er en terrorists adfærd. Tre fly flyver ind i nogle bygninger. Der sprænger bomber i Londons metro. Og almindelige mennesker bliver bange for at stræbe efter noget, der

går videre end dem selv, fordi de som min ven er bange for at blive ekstremister. Vi konkurrerer nærmest indbyrdes om at være den, der tager mest afstand fra alt ekstremt. Er dét resultatet af frie, oplyste individer, der frit vælger vejen i deres liv, eller er det resultatet af sociale mekanismer, som tryllebinder os og konstant leder os væk fra troen på os selv – og hen imod troen på samfundet?

Grundlæggende sociale mekanismer – praksis og mening

Den franske sociolog Pierre Bourdieu brugte store dele af sit liv på at beskrive, hvordan samfundet – og strukturerne i samfundet – skabes og genskabes gennem vores umiddelbart indbyrdes uafhængige handlinger. Det, som ligner individuelle handlinger, beskriver han med begrebet

Hvorfor er der så meget fokus på terrorisme i dag?

